

ת"פ (חדרה) 10746-04-24 - מדינת ישראל נ' שרון שמואל

ת"פ (חדרה) 10746-04-24 - מדינת ישראל נ' שרון שמואלשלום חדרה

ת"פ (חדרה) 10746-04-24

מדינת ישראל

תביעות חוף-שלוחת חדרה

ע"י עו"ד מעיין קריאף בנימין

נגד

שרון שמואל

ע"י עו"ד דליה רוזנברג - סנגוריה ציבורית

בית משפט השלום בחדרה

[25.06.2024]

כבוד השופט ערן זלר

גזר דין

1. הנאשם - יליד שנת 2001 - הורשע, על יסוד הודייתו בפני בכתב אישום מתוקן, בעבירת איומים לפי סעיף 192

לחוק העונשין, תשל"ז - 1977.

הודיית הנאשם הייתה במסגרת הסדר טיעון אליו הגיעו הצדדים.

2. על-פי כתב האישום המתוקן הנאשם התגורר בעת הרלוונטית בחדרה, יחד עם אמו - שהיא המתלוננת בתיק. ביום

28.3.24 בסמוך לשעה 22:00 הנאשם צרח מחלון הבית, ולכן המתלוננת העירה לו על כך. בתגובה הנאשם איים עליה בכך שאמר לה: "היום אני אהרוג אותך, הבן שלך לא יישאר בחיים"; בד בבד, כך על פי כתב האישום המתוקן, אחז הנאשם בידיו שני בקבוקי אלוהול והניפם לעבר המתלוננת. לאחר מכן זרק הנאשם את בקבוקי האלוהול לפח ואמר למתלוננת: "אני רואה אותך יש לי טראומה, היום את לא יוצאת אני ארצח אותך ואני אמות".

3. במסגרת הסדר הטיעון הסכימו הצדדים לעתור במשותף להטיל על הנאשם עונש של 7 חודשי מאסר בפועל בגין תיק זה, וכן להפעיל מאסר על תנאי בן 5 חודשים אשר תלוי ועומד נגדו מתיק אחר בו הורשע. הצדדים הסכימו כי הפעלת המאסר על תנאי תהיה בחלקה במצטבר ובחלקה בחופף, כך שהנאשם ירצה בסך הכל מאסר בפועל של 10 חודשים, כאשר תקופת מאסרו תימנה מיום מעצרו בתיק - יום 29.3.24. עוד הוסכם כי הצדדים יבקשו מבית המשפט להטיל על הנאשם מאסר על תנאי לפי שיקול דעת בית המשפט; הצדדים ציינו, כי אין ביניהם הסכמות לגבי רכיב של פיצוי למתלוננת וכי הם יטענו לעניין באופן חופשי.

עם הצגת הסדר הטיעון הגישה ב"כ המאשימה את גזר הדין שהוטל על הנאשם ביום 8.9.22 בת"פ 27614-07-22 של בית משפט השלום בחדרה, בו הושתו עליו עונשים שונים, ביניהם גם המאסר על תנאי בן 5 חודשים למשך שלוש שנים שאותו כעת מבקשים הצדדים להפעיל. משעה שהמאסר על תנאי האמור הוטל ביום 8.9.22 הרי שהרשעתו של הנאשם כעת הביאה לכך כי המאסר על תנאי הוא בר הפעלה. כך גם טוענים הצדדים.

יחד עם גזר הדין הוגש גם כתב האישום בו הורשע הנאשם בתיק האמור ופרוטוקול הטיעונים לעונש. בנוסף הוגש פסק הדין בעפ"ג 34331-10-22 שיצא מלפני בית המשפט המחוזי בחיפה, אשר הכריע בערעור שהגיש הנאשם על חומרת גזר הדין. יצוין כי בית המשפט המחוזי הפחית מעונש המאסר בפועל שהוטל על הנאשם, והעמידו על 18 חודשים במקום 20, זאת לאחר שמצא להורות על הפעלה בחופף של שני מאסרים על תנאי שהיו תלויים ועומדים נגדו. ביתר מרכיבי הענישה, לרבות במאסר על תנאי שהוטל, לא היה כל שינוי.

התובעת הגישה תדפיס רישום פלילי עדכני של הנאשם, המלמד כי לחובתו 3 הרשעות קודמות - האחרונה שבהן היא בת"פ 27614-07-22 האמור, ושתיים נוספות, קודמות, האחת שניתנה ביום 17.10.21 בבית משפט השלום בחדרה, והאחרת מיום 11.3.20 שניתנה בבית משפט השלום לנוער.

4. בטיעוניה לעונש ביקשה ב"כ המאשימה לכבד את הסדר הטיעון שנכרת בין הצדדים, וציינה כי ברקע לו עומדים קשיים ראייתיים. עוד הוסיפה, כי מתחמי הענישה על עבירת איומים נעים בין מספר חודשי מאסר ברף התחתון, ועד שנת מאסר בפועל ברף העליון. לדבריה, בהתחשב בעברו הפלילי של הנאשם ובהרשעותיו הקודמות, ההסדר שהוצג הוא ראוי ויש לכבדו. ב"כ המאשימה הפנתה לגזר דין שבו נדון אדם שהורשע באיומים ובהחזקת סמים לצריכה עצמית, לשמונה חודשי מאסר בפועל - שמהם חודשיים בגין העבירות האמורות ושישה חודשים נוספים בגין הפעלת מאסר על תנאי שהיה תלוי ועומד נגדו. לדברי התובעת, גזר דין זה מלמד כי הענישה המוסכמת על הצדדים היא נכונה ומוצדקת בנסיבות.

5. הסנגורית טענה אף היא כי הסדר הטיעון הוא ראוי וביקשה לכבדו. היא הדגישה כי הודיית הנאשם חסכה את עדותה של אמו - המתלוננת. עוד הוסיפה כי הענישה המוטלת על מי שהורשע בעבירת איומים מתחילה ממאסר על תנאי ברף התחתון - אך זאת כאשר לנאשם אין כל עבר פלילי, ואילו בענייננו - כאשר הנאשם הוא בעל עבר פלילי רלוונטי, ההסכמה העונשית שהוצגה משקפת ענישה שנמצאת באמצע המתחם הנהוג לסוג העבירה.

היא הוסיפה כי לנאשם היו חיים לא פשוטים, וביקשה שלא להטיל עליו פיצוי שכן אין לו מקורות כלכליים, אין מי שיכניס לו כספי קנטינה, וממילא הטלת חיוב כספי תכניס אותו לחובות בעתיד וזאת בשעה שהוא עוד אסיר.

6. הנאשם בדברו האחרון אמר שהוא רוצה כבר לסיים את התיק, הוסיף פעם נוספת כי הוא מודה בדברים, ואמר כי הוא מעוניין לעבור כבר לסטטוס של אסיר, מה שיאפשר לו גם לעבוד - דבר שיהווה סוג של שיקום עבורו.

7. הערכים המוגנים העומדים ביסוד עבירת האיומים הם ההגנה על שלווה נפשו, בטחונו וחירות הפעולה והבחירה של הפרט (רע"פ 2038/04 שמואל לם נ' מדינת ישראל (בפס' 7); (ע"פ 103/88 משה ליכטמן נ' מדינת ישראל (בפס' 6 לדברי כב' השופט גולדברג)). מאליו מובן, כי כל אדם זכאי לחיות בשלווה מבלי להיות נתון לאיומים אשר יערערו את בטחונו ויגרמו לו להתהלך בחשש שמא יבולע לו.

מעשיו של הנאשם בנסיבותיהם משקפים חומרה ממשית, שכן הם נעשו כלפי המתלוננת - אמו, בתוך הבית שהיא והנאשם מתגוררים; החומרה נלמדת מכך כי הפגיעה בערכים המוגנים המצוינים, נעשתה כלפי המתלוננת - במקום בו היא אמורה להרגיש בטוחה ומוגנת.

יתר על כן, כאשר זיקת הקשר שבין המאיים למאויים היא חזקה וקרובה, כגון קשר משפחתי כבענייננו, יש בה להגביר את הפגיעה בשלוות נפשו של המאויים; הוא הדין בפערי הכוחות האינהרנטיים הקיימים בין הנאשם לבין אמו, שלא לדבר על הכיעור הטבוע בהפניית דברי איומים כלפי מי שנשאה את הנאשם ברחמה.

על כך יש להוסיף שאיומי הנאשם כלפי המתלוננת לא היו כלליים - כי אם איומים מפורשים לרצוח אותה ולהתאבד, וזאת כשהנאשם מניף לעברה שני בקבוקי אלכוהול. ניתן לשער את האימה שאחזה במתלוננת בתוך ביתה; לא בכדי, כמתואר בכתב האישום המתוקן, היא יצאה מהבית בסמוך לאחר מכן והזעיקה את המשטרה.

8. אל מול אלה ולקולא, יש לקחת בחשבון כי האירוע בו הורשע הנאשם הוא נקודתי ומתפרץ, הוא לא מלמד על תכנון או על 'שיטת פעולה', אלא על ריב והתלהטות רוחו של הנאשם כלפי אמו, איתה הוא מתגורר. אין להמעיט ערך באיומים שהשמיע המתלונן, אך גם יש להביא בחשבון כי התלהטות יצרים נקודתית בין בני משפחה המתגוררים יחד עשויה להתרחש מעת לעת, ובמהלכה, בעידנא דריתחא, עשויות להיאמר מלים קשות.

9. הענישה הנוהגת ומתחמי הענישה הנקבעים בעבירות האיומים נעים על מנעד רחב למדי, שהרף התחתון שלו הוא ענישה מותנית הצופה פני עתיד ואילו קצהו העליון עומד על מספר חודשי מאסר לריצוי בפועל ועד כדי שנת מאסר. לעבירות האיומים פנים רבות ומגוונות, הן תלויות סטואציה והקשר, וחומרתן נגזרת לא רק ממחמת האיום ותוכן דברי האיומים, אלא גם מהדרך בה הם מושמעים, כמו גם מזהות המאיים, זהות מושא האיומים והקשר הקיים ביניהם. עיון בפסיקה מלמד, כי במקרים בהם הנסיבות מצדיקות זאת מוטלת אמנם ענישה שהיא דומה בחומרתה לזו שלה עותרים הצדדים בענייננו:

ברע"פ 4719/13 אליעזר צוקרן נ' מדינת ישראל דחה בית המשפט העליון בקשת רשות ערעור שנסובה על עונש של 8 חודשי מאסר בפועל (4 חודשי מאסר ועוד 3 חודשים בגין הפעלת מאסר על תנאי) שהוטלו על נאשם אשר התקשר לאחיו של מעסיקו לשעבר ואמר לו "אני רוצה לפגוע באחיך ולהעלים אותו ואני בדרך לג'וארישים... אני הלכתי להביא לכם אנשים ג'וארישים לעשות לכם סוף היום אני אראה לכם מי זה אלי"; בערכאה הדיונית נקבע מתחם ענישה שנע בין מאסר מותנה ועד 5 חודשי מאסר לריצוי בפועל, ובית המשפט העליון, כאמור, מצא שאין מקום לתת רשות ערעור.

- בת"פ (חי') 401112-07-12 מדינת ישראל נ' בני לוגסי, נקבע מתחם של מספר חודשי מאסר ועד שנת מאסר לנאשם שאיים על דיירים בבניין, באומרו: "אתיופים אני אעלה אתכם באש".
- גזר הדין שניתן בת"פ (פ"ת) 10504-03-13 מדינת ישראל נ' א' צ', עסק בנאשם שאיים על אחותו בכך שקרב אליה עם ידיים מאוגרפות ואמר לה "אני אכניס לך אגרופ", ובנסיבות אלה פנה לאמו שניסתה להרחיק אותו ואמר לה "תשתקי, אני אשרוף את הבית, כל הבית שלי". בית המשפט הפנה לשורה של פסקי דין ומצא כי מדיניות הענישה הנוהגת בעבירות מסוג זה מתחילה ברף תחתון של מאסר על תנאי בלבד, ומגיעה כדי מספר חודשים של מאסר בפועל ברף העליון. על הנאשם הוטל מאסר בפועל של 3 חודשים והופעל נגדו מאסר מותנה, במצטבר, כך שהוא נדון לתשעה חודשי מאסר בפועל.
- בת"פ (ב"ש) 2216-06-14 מדינת ישראל נ' אסמאן אלקסאסי נקבע מתחם של בין מאסר קצר בעבודות שירות ועד למאסר בפועל של 10 חודשים, לנאשם אשר במסגרת התקהלות והתפרעות סביב למפקחים ושוטרים, איים עליהם בכך שהרים אבנים והחזיקם בידיו, ובהמשך, בכך שהחזיק בידו חפץ חד - מה שאילץ את השוטרים לשלוף אקדחים. יצוין כי בית המשפט שם קבע כי מדובר באירוע חמור, שיש לראות אותו בהקשר הכללי של אירועי התפרעות ואלימות כלפי שוטרים שהיו במקום.
- בת"פ (ב"ש) 23715-07-16 מדינת ישראל נ' פלוני הורשע נאשם בשתי עבירות איומים כלפי אמו, בכך שאמר לה, בביתה, כי יחתוך את כל הרחוב באמצעות סכין, ובהמשך כי ישרוף את כל הבית אם היא לא תיתן לו כסף; ובכך כי באירוע אחר התקשר לקרובת משפחה ואיים עליה באומרו כי ישרוף את הבית. מתחם הענישה שנקבע היה בין מאסר מותנה ועד 9 חודשי מאסר בפועל, וגזר הדין שהוטל היה 4 חודשי מאסר בפועל.
- בת"פ (ב"ש) 46495-04-16 מדינת ישראל נ' יוסף ביטון הורשע נאשם בעבירת איומים שביצע כלפי אמו, בכך שאמר לה שאם לא תגיע לחנות מסוימת, הוא ישרוף אותה ואת האחים שלו, ולאחר מכן בשיחה נוספת אמר לה כי הוא הולך להתאבד. בית המשפט ציין כי "לא למותר לציין כי איומים הכוללים פגיעה במתלוננת ובהמשך להם פגיעה עצמית הינם בעלי מימד חמור יותר באספקט של המורא אותם הם נוטעים בשומעיהם, בבחינת אמירת דברים ממי ש"אין לו מה להפסיד". מתחם העונש שנקבע היה בין מאסר מותנה ועד 9 חודשי מאסר לריצוי בפועל, והעונש הועמד על 4 חודשי מאסר בפועל.
10. מנגד, כמצוין מעלה, במקרים לא מעטים הענישה שהוטלה על מי שהורשעו בעבירת איומים הייתה מתונה, כאשר הציר המרכזי בה היה ענישה מותנית, לעתים יחד עם רכיב של פיצוי וקנס. אפנה בעניין זה למשל לרע"פ 4475/21 פיראס ואשאחי נ' מדינת ישראל; רע"פ 2423/18 אוריאל עוזרי נ' מדינת ישראל; ת"פ (י-ם) 60576-12-19 מדינת ישראל נ' יצחק אלחנן מרדכי; ת"פ (ק"ג) 29842-12-18 מדינת ישראל נ' אסמעיל אלזיאדרה.
11. הפסיקה מלמדת אפוא כי על דרך הכלל כאשר נאשמים הורשעו בעבירת איומים נקבעו מתחמי ענישה שתחילתם ברף תחתון של מאסר מותנה והם מגיעים לרף עליון של מספר חודשי מאסר בפועל ואף כדי שנת מאסר או קרוב לכך. הענישה שהוטלה בסופו של דבר הושפעה מן הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, כגון חרטה כנה, הליך טיפולי וכיוצא באלה; במקרים רבים עבר פלילי רלוונטי הביא להחמרה בענישה ובמקרים רבים אף להטלת מאסר בפועל והפעלת מאסר על תנאי שלפחות חלקו היה במצטבר.

12. עברו הפלילי של הנאשם הוא חמור, הן משום עצמו, והן ובוודאי בהתחשב בגילו הצעיר יחסית. ביום 11.3.20 הוא נדון בבית משפט השלום לנוער בחדרה (ת"פ 37473-05-17) למאסר על תנאי וחויב לחתום על התחייבות כספית להימנע מלעבור עבירות, זאת בגין הרשעתו בעבירה של חבלה חמורה ובעבירה של תקיפה הגורמת חבלה של ממש.
- ביום 17.10.21 נדון הנאשם בבית משפט השלום בחדרה (ת"פ 5355-07-20) למאסר בפועל של 15 חודשים, לאחר שהופעל מאסר על תנאי שהיה תלוי ועומד נגדו מהתיק הקודם, וכן לתשלום התחייבות עליה חתם ומאסר על תנאי; כל אלה בגין הרשעתו בסדרת עבירות מחוק העונשין שעניינן: איומים, הפרת הוראה חוקית, היזק לרכוש, תקיפת קטין, ושיבוש מהלכי משפט.
- ביום 8.9.22 נדון הנאשם בבית משפט השלום בחדרה למאסר בפועל של 20 חודשי מאסר, לאחר שהופעלו שני מאסרים על תנאי שהיו תלויים ועומדים נגדו; תקופת מאסר זו קוצרה כמוזכר על ידי בית המשפט המחוזי והועמדה על 18 חודשים לריצוי בפועל. עוד נדון הנאשם בתיק זה למאסר על תנאי של 5 חודשים למשך שלוש שנים המתייחס לעבירות בהן הורשע - ביניהן גם עבירת איומים. זה המאסר על תנאי שהצדדים מבקשים כעת להפעיל. בנוסף הוא חויב בתשלום התחייבות כספית עליה חתם בתיק קודם ובפיצוי לנפגעי העבירות. כל זאת נוכח הרשעתו בעבירת איומים ובעבירות של הפרעה לשוטר במילוי תפקידו, חבלה במזיד לרכב והחזקת אגרופן או סכין.
13. העולה מכל המקובץ כי הענישה המוסכמת לה טוענים הצדדים, הגם שהיא אינה קלה כלל וכלל, היא אינה חורגת ממתחמי הענישה שנקבעו בפסיקה; ממילא היא גם עומדת בהלימה למדיניות הענישה הנהוגה בעבירות דומות, בנסיבות בהן לנאשם עבר פלילי ממשי הכולל גם מאסר על תנאי.
14. תהיתי האם יש בענישה הלא קלה, מימד מסוים של החמצת הזדמנות ללכת בנתיב שיקומי או נתיב מקל אחר שיצור פוטנציאל לתיקון. עם זאת יש לזכור, כי עמדתם העונשית של הצדדים היא כפרי שהבשיל בידם, והיא תוצר של משא ומתן שבו נלקחו בחשבון כלל הפרמטרים הרלוונטיים - המוכרים להם ואינם מוכרים לבית המשפט - וכי יש להם יתרון על בית המשפט בהכרת הראיות, הבנת מכלול הקשיים בתיק, הן במישור הראייתי, הן במישור האישי הנוגע לנאשם והן בהקשר של סיכויים וסיכונים היה ויבחרו בנתיב כזה או אחר. חזקה עליהם כי עשו את מלאכתם נאמנה, ומשהגיעו להסכמות עונשיות שאינן חורגות ממדיניות הענישה הנהוגה, מצאתי לקבל את הסדר הטיעון אליו הגיעו.
15. בכל הנוגע להטלת רכיב כספי, החלטתי, ללא היסוס, לקבל את עמדתה של הסנגורית. בנסיבות בהן הנאשם עצור מזה קרוב לשלושה חודשים וצפויים לו חודשי מאסר נוספים, לא ראיתי כל טעם לחייב אותו בתשלום פיצוי לאמו או בקנס. יש לאפשר לו לסיים לרצות את מאסרו, לקוות, כפי שהוא מצפה, כי הוא ישתלב בעבודה בין כתלי הכלא ויקבל שכר, ולאפשר לו להשתחרר מן המאסר ללא שרובץ עליו חוב כספי, בתקווה שהדבר יקל לאמץ אורח חיים נורמטיבי בהמשך.
16. עונשו של הנאשם יעמוד אפוא על אלה:
א. שבעה חודשי מאסר לריצוי בפועל.
ב. אני מפעיל את המאסר המותנה בן החמישה חודשים שהטיל בית משפט השלום בחדרה על הנאשם בת"פ 27614-07-22 מדינת ישראל נ' שמואל.
ג. המאסר על תנאי יופעל חלקו בחופף וחלקו במצטבר, כך שבסך הכל יישא הנאשם בעונש מאסר בפועל של 10 חודשים.
ד. תקופת המאסר תימנה ממועד מעצרו של הנאשם בתיק - יום 29.3.24.
ה. 45 ימים מאסר על תנאי, כאשר התנאי הוא כי הנאשם לא יעבור בתוך 18 חודשים מיום שחרורו מן המאסר עבירת איומים כלשהי.
זכות ערעור תוך 45 ימים לבית המשפט המחוזי בחיפה.
המזכירות תסגור את תיק המעצר
ניתן היום, י"ט סיוון תשפ"ד, 25 יוני 2024, בהעדר הצדדים.